

ZVOLENSKÝ SENIORÁT ECAV NA SLOVENSKU

VÝROČNÁ SENIORSKÁ SPRÁVA ZA ROK 2021

**NA SENIORÁLNY KONVENT
DŇA 21. MÁJA 2022**

V DUBOVOM (CZ OSTRÁ LÚKA)

VYPRACOVAL
MGR. JOZEF PACEK
KONSENIOR ZVOLENSKÉHO SENIORÁTU
ECAV NA SLOVENSKU

V ý r o č n á / k o n / s e n i o r s k á s p r á v a

podaná na výročnom seniorálnom konvente Zvolenského seniorátu ECAV na Slovensku
dňa 21. mája 2022 v chráme Božom v Dubovom (CZ Ostrá Lúka) za rok 2021

„¹Všetko má svoj čas a každé počínanie pod nebom má svoju chvíľu: ²Je čas narodiť sa i čas umierať, čas sadiť i čas vytráhať zasadené; ³čas zabíjať i čas uzdravovať; čas búrať i čas stavať; ⁴čas plakať i čas smiať sa; čas horekovať i čas radovať sa; ⁵čas odhadzovať kamene i čas zbierať kamene; čas objímať i čas vyhábať sa objímaniu; ⁶čas hľadať i čas strácať, čas zachovať i čas odhadzovať; ⁷čas roztrhať i čas zošívajť, čas mlčať i čas hovoriť. ⁸Čas milovať i čas nenávidieť, čas vojny i čas pokoja.“

Kazateľ 3, 1 – 8

Vznešený seniorálny konvent, bratia a sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi!

Neviem, či aj vy vo chvíľach, keď je potrebné hodnotiť a bilancovať, obzerať sa späť za tým, čo sme vykonali, cítite akési zvláštne napätie a vnútorné chvenie. Sú to vždy veľmi zvláštne chvíle a najmä pocity, keď si uvedomíme, čo všetko je za nami, čo všetko sme prežili, čoho sme boli svedkami, čo nás ranilo, alebo naopak obohatilo a posunulo niekam dopredu. Bolo toho opäť mnoho, množstvo udalostí, situácií, pozitívnych, aj negatívnych, ktoré sa odohrali doma i vo svete, v spoločnosti i v cirkvi, a ktoré sa nás nejakým spôsobom dotkli, ovplyvnili nás, alebo možno len okolo nás preleteli počas 365-tich dní kalendárneho roku 2021.

Čas neustále plynie pre každého z nás rovnako. Je to len naše zdanie, že jednému čas plynie rýchlejšie, inému pomalšie. Každý totiž žijeme ten svoj život, so svojimi starosťami i radosťami. To ako čas ubieha, vo veľkej miere záleží aj od toho, čomu, alebo komu ho a v akom rozsahu venujeme, čím naplníme svoje dni, pričom stále platí to žalmistovo: „V Tvojej ruke sú moje časy...“ (Ž 31, 16).

V uplynulom roku 2021 som veľmi citlivo vnímal a veľmi osobne sa ma dotýkali slová Písma svätého, ktoré čítame v biblickej knihe Kazateľ, v 3. kapitole. Dalo by sa povedať, že ide o ohromnú báseň o čase: „¹Všetko má svoj čas a každé počínanie pod nebom má svoju chvíľu: ²Je čas narodiť sa i čas umierať, čas sadiť i čas vytráhať zasadené; ³čas zabíjať i čas uzdravovať; čas búrať i čas stavať; ⁴čas plakať i čas smiať sa; čas horekovať i čas radovať sa; ⁵čas odhadzovať kamene i čas zbierať kamene; čas objímať i čas vyhábať sa objímaniu; ⁶čas hľadať i čas strácať, čas zachovať i čas odhadzovať; ⁷čas roztrhať i čas zošívajť, čas mlčať i čas hovoriť. ⁸Čas milovať i čas nenávidieť, čas vojny i čas pokoja.“

A prečo práve tieto slová? V kalendárnom roku 2021, ktorý je predmetom nášho súčasného hodnotenia, sme si mohli viac ako kedykoľvek predtým na vlastnej koži vyskúšať, čo tieto slová znamenajú. 16. 500 úmrtí len na ochorenie COVID 19, ostatné, v mnohých prípadoch úplne zbytočné úmrtia... Mnohých sa nás pandémia, s ktorou celý svet bojoval aj počas tohto roku, dotkla tým najkrutejším spôsobom a prešli sme si tým, čo Kazateľ myslel ako čas umierať, či vytráhať zasadené. Áno, človek sa rodí a je, takpovediac zasadený do časopriestoru, ktorý potom opúšťa, keď umiera. Tak ako sa rodí a umiera, tak sa sadiť a vytrháva zasadené... Viacerí sme si ochorením prešli a zažili sme čas uzdravenia a sme zaň Pánu Bohu nesmierne vďační. Rovnako je to dôvod na vďaku a chválu pre tých, ktorým Pán Boh v priebehu roka požehnal prírastok do rodiny... Nebol to len čas horekovania a bedákania, čas bolesti a slz, ale u mnohých aj čas radosti a šťastia... V priebehu roka sme si vyskúšali aj to, aký je to čas vyhábať sa objatiam. Kazateľ hovorí o čase objímania a vyhábania sa mu... Kvôli pandémie sme viac opatrní ako kedykoľvek predtým. V mnohých prípadoch sa vyhábame objímaniu, podávaniu rúk, či priateľským bozkom, na ktoré sme boli do vypuknutia pandémie zvyknutí... Spoznali sme aj aký je to čas strácať, keď sme vplyvom covidu strácali zdravie, silu, dych, svojich blízkych, alebo napríklad aj slobodu, o ktorú nás oberali obdobia núdzového stavu a lockdownu... A v neposlednom rade sme si skúsili, aký je to čas mlčať, nielen hovoriť. Viackrát sme boli vystavení situáciám, kedy sme boli umlčaní, v súvislosti s nariadeniami Vlády našej krajiny a zákazom konania verejných bohoslužieb. No a celkom posledný verš biblického textu vybraného z knihy Kazateľ: je „čas milovať i čas nenávidieť, čas

vojny i čas pokoja“ prežívame veľmi intenzívne práve v týchto dňoch, keď sa v našej tesnej blízkosti odohráva vážny vojenský konflikt medzi Ruskom a Ukrajinou...

Milí priatelia, prešli sme si ťažkým rokom. V novodobej histórii našej krajiny možno najťažším. A možno sme si niektorí mysleli, že nič horšie snáď ani neexistuje. Dni, ktoré žijeme, nás však presvedčajú o tom, že existuje. Kiežby sme ten rok, ktorého temer polovica už ubehla, mohli hodnotiť oveľa pozitívnejšie, radostnejšie, oslavnejšie a vďačnejšie. Ale už len to, že sme tu, že čas Božej milosti nad nami stále trvá, že ešte stále môžeme slúžiť v Pánovej cirkvi a z Jeho milosti participovať na Božom kráľovstve, je nepopierateľný dôvod k nevýslovnej vďačke za tak veľký dar, akým je dar zdravia a života. A tak dnes chcem poďakovať Pánu Bohu za čas života, ktorým aj mňa zachoval až po túto chvíľu. Za všetku silu tela i ducha, požehnanie, radosť, pomoc a ochranu, ktorú aj mne v hojnej miere dával. Chcem dnes ďakovať za svojich rodičov, bratov, starú mamu, za všetkých v rodine, s ktorými som sa mohol počas roka stretávať. Chcem ďakovať za rodinu milovaného kremnického cirkevného zboru, v ktorom smiem z Božej milosti slúžiť. Som vďačný aj za cirkev, za Zvolenský seniorát a všetkých vás, bratia a sestry, ktorých smiem poznať a s ktorými smiem spoločne zápasť za dobré veci. Ktorí sa za mňa modlite a prijímate ma takého, aký som.

A ja dnes pozývam aj vás, bratia a sestry z cirkevných zborov Zvolenského seniorátu: pridajte sa ku mne a ďakujte tak, ako nás k tomu volá žalmista:

„Ďakujte Hospodinovi, lebo je dobrý, lebo Jeho milosť trvá naveky!

Ďakujte Bohu bohov – lebo Jeho milosť trvá naveky!

Ďakujte Pánovi pánov – lebo Jeho milosť trvá naveky!

Ďakujte Bohu nebies – lebo Jeho milosť trvá naveky!“ (Ž 136, 1-3.26)

„Za všetko ďakujte, lebo taká je Božia vôľa pri vás v Kristovi Ježišovi!“ (1 Tes 5, 18), píše zase apoštol Pavol. A napokon, v knihe Zjavenia Jánovho čítame: „Hoden si, Pane a Bože náš, prijať slávu, česť aj vládu, lebo Ty si stvoril všetky veci, Tvojou vôľou trvali a boli stvorené!“ (Zjav 4, 11). Pán stvorenia a Pán našich ľudských dejín má všetko vo svojich rukách a nikto Mu nemôže Jeho moc uprieť. To je radostná zvesť videnia Božieho trónu, ktoré neplatilo iba v dobe, keď Ján tieto slová písal, ale trvá pre všetky časy.

Čas... Pokojne by sme ho mohli zadefinovať ako ponuku a dar. Rozpoznať, kedy je príhodný čas, a prijať, že ľudské možnosti sú obmedzené, to predstavuje praktickú múdrosť, ku ktorej nás múdry Kazateľ pozýva. Človek nedisponuje nekonečnými a nevyčerpatelnými možnosťami. Je to Boh, ktorý utvára pre každého z nás určený priestor. Čas neustále plynie. Život pôjde ďalej, aj po dnešnom dni. Pôjde ďalej ako boj, v rámci ktorého má každý z nás relatívnu slobodu k tomu, aby skôr sadil, než vytrhával, skôr budoval a liečil, než búral a zabíjal, skôr sa smial a radoval, než iba plakal a horekoval, skôr nachádzal, než strácal a v neposlednom rade skôr miloval ako nenávidel. Báseň o čase z knihy Kazateľ nás dnes pozýva k prijatiu života takého, aký je v celej jeho pestrosti, rozmanitosti, ale i zložitosti, ťaživosti či absurdite.

Tohtoročný seniorálny konvent sa koná pred sviatkom Vstúpenia Pána Ježiša Krista na nebo. Odkaz tohto sviatku nám dávajú tú najväčšiu istotu Božieho vedenia a Jeho prítomnosti v našom živote. Pán Ježiš Kristus hovorí: „Ajhľa, ja som s vami po všetky dni, až do konca sveta.“ (Mt 28, 20b). Čo viac potrebujeme ešte vedieť, ako to, že vzkriesený Pán je s nami a povedie nás i ďalej. V dôvere sa k Nemu priviňme a za všetko ďakujme! Nech už je, bolo a bude akokoľvek, vzdajme v dnešný deň Bohu vďaku a chválu: „Hoden si, Pane a Bože náš, prijať slávu, česť aj vládu, lebo Ty si stvoril všetky veci, Tvojou vôľou trvali a boli stvorené!“

Amen.

Významné udalosti

Svet, cirkev, ECAV

Rok 2021 bol rokom, aký svet dávno nezažil. Svet a Slovensko, cirkev a spoločnosť, jednotlivci i národy sa museli vzdať množstva tradičných športových, kultúrnych, hudobných a iných spoločenských podujatí. Dôvodom bola „udalosť roka“, ak sa to tak dá povedať – celosvetový boj s pandémiou COVID 19, resp. prebiehajúca globálna pandémia ochorenia COVID-19 spôsobená prenosom akútneho respiračného syndrómu zvaného SARS-CoV-2. Boli však udalosti – doma i vo svete, ktoré v menšej či väčšej miere ovplyvnili život ľudí na Slovensku i veriacich našej Evanjelickej cirkvi a. v. Posúďte sami:

- začiatkom roka, konkrétne 15. februára bolo na Slovensku spustené sčítanie obyvateľov, domov a bytov (k 31.12.2021 neboli známe výsledky sčítania v oblasti náboženského vierovyznania, preto nie sú zohľadnené ani v tejto výročnej správe)
- s napätím sme sledovali, ako dopadne pristávanie misie na Marse; stalo sa tak 18. februára, kedy pristávací modul misie Mars 2020 s robotickým vozidlom a dronom pristál na Marse v oblasti krátera Jezero. Misia mala za úlohu hľadať na červenej planéte známky možného minulého života, ale aj zhromažďovať údaje o jej klíme a geológii
- 21. marca slovenská lyžiarka Petra Vlhová vyhrala Svetový pohár v alpskom lyžovaní
- 1. apríla prezidentka SR Zuzana Čaputová vymenovala novú vládu Eduarda Hegera
- 14. júna bol na Slovensku zaznamenaný prvý známy prípad usmrtenia človeka medveďom v novodobej histórii
- 24. júna sa v okolí moravských miest Břeclav a Hodonín pri slovenských hraniciach prehnala extrémne silná búrka s tornádom, pri ktorej bolo zranených bolo 150 ľudí
- 23. júla – 8. augusta sa v japonskom Tokiu konali letné olympijské hry
- 8. septembra sa Slovenská vláda oficiálne ospravedlnila za Židovský kódex z roku 1941. Vyhlásenie okrem iného uviedlo: „Vláda Slovenskej republiky dnes cíti mravnú povinnosť verejne prejaviť žiaľ nad zločinmi, ktorých sa dopustila vtedajšia štátna moc, osobitne nad tým, že 9. septembra 1941 prijala hanebné nariadenie obmedzujúce základné ľudské práva a slobody občanov židovského pôvodu.“
- V dňoch 12. – 15. septembra navštívil Slovensko pápež František
- 26. septembra sa konali v Nemecku voľby do Spolkového snemu, do ktorých Angela Merkelová po 16-tich rokoch nekandidovala na post kancelárky v čele Kresťanskodemokratickej únie
- 24. novembra bol znovu zavedený núdzový stav a zákaz vychádzania
- Zo známych osobností nás opustili: herec Andy Hryc, spevák Robo Kazík, speváčka Hana Hegerová, manžel britskej kráľovnej Princ Philip, vojvoda z Edinburghu, česká herečka Libuše Šafránková, slovenský herec a humorista Milan Lasica, český spevák František Nedvěd, francúzsky herec Jean-Paul Belmondo, slovenský generál a účastník SNP Ján Il'anovský, slovenská sopranistka Edita Gruberová a napokon jeden z najznámejších súčasných spevákov a skladateľov piesní Miroslav Žbirka

V roku 2021 sa akákoľvek práca a služba v cirkvi, akýkoľvek bohoslužobný život začal nanovo pomaly rozbiehať až na konci apríla, kedy sa naši veriaci konečne mohli začať stretávať na službách Božích, aj keď ešte v obmedzenom režime. Núdzový stav vyhlásený Vládou Slovenskej republiky, trvajúci od 1. októbra 2020, sa skončil až 14. mája 2021. Opätovne bol núdzový stav zavedený 25. novembra 2021 a trval do 23. februára 2022. Počnúc prvou adventnou nedeľou zostali znovu naše chrámy pre verejnosť zatvorené. Konanie služieb Božích za prísnych protiepidemiologických opatrení a s prísnyimi obmedzeniami počtu veriacich v interiéroch kostolov, bolo opäť povolené až na štvrtú adventnú nedeľu.

Počas celého minulého roka teda zápasil svet a naša krajina tými najrozmanitejšími spôsobmi opäť s niekoľkými vlnami ochorenia COVID 19. Okrem už spomínaného núdzového stavu a zavedenia „lockdownov“, vrátane zákazov konania verejných bohoslužieb, bol do praxe zavedený tzv. Covid automat, ktorý podľa počtu nakazených, očkovaných, hospitalizovaných a pod., vyfarboval jednotlivé okresy našej krajiny rôznymi farbami od zelenej až po čiernu. Neskôr sa do praxe zaviedli režimy, na

základe ktorých sme buď mohli, alebo nemohli vstúpiť do konkrétneho obchodu, navštíviť nejaké hromadné podujatie, či zúčastniť sa bohoslužieb. Opatrenia rozdelili spoločnosť, nás cirkev nevynímajúc, na niekoľko skupín. Často sa vyskytovali prípady, že mnohí sa bohoslužieb zúčastniť jednoducho nemohli, pretože neboli zaočkovaní, alebo neprekonali ochorenie COVID 19.

Spoločenstvo, vzťahy, všetko to, čo sme roky budovali, sa otriaslo v samých základoch a potrvá opäť roky, kým dosiahneme aspoň takú úroveň, ako tomu bolo pred pandémiou, nad ktorou, zdá sa, nemáme stále vyhraté.

Z dôvodu pandémie sa ani v našom senioráte neuskutočnilo množstvo plánovaných bohoslužobných aktivít, vnútromisijných podujatí a ďalších príležitostí. A to ako na úrovni cirkevných zborov, tak aj na úrovni nášho seniorátu a rovnako v celej cirkvi.

Z toho mála, čo sa v cirkvi uskutočniť podarilo, hoc možno v obmedzenom režime, boli:

- 2. júla 2021 sa v Trenčianskych Tepliciach konala kandidačná porada za účelom zostavenia kandidátky na voľbu generálneho dozorca ECAV na Slovensku. 23. augusta boli vyhlásené výsledky volieb s konštatovaním, že ani jeden z dvoch kandidátov nezískal potrebnú nadpolovičnú väčšinu hlasov.
- Synoda ECAV na Slovensku sa konala v dvoch termínoch: dňa 3. júla 2021 v Trenčianskych Tepliciach a v dňoch 10. – 11. septembra 2021 v Trenčianskych Tepliciach.
- Konvent Západného dištriktu ECAV na Slovensku sa uskutočnil v nedeľu popoludní 25. júla 2021 v Senci.
- Tradičné turistické stretnutie sa konalo v stredu 15. septembra 2021. Tentoraz sme zvolili výstup na Sitno.
- Seniorálne stretnutie mládeže a dorastu 18. septembra 2021 s výletom do Badínskeho pralesa.
- 19. septembra 2021 sa konal seminár pre neordinovaných z nášho a Hontianskeho seniorátu organizovaný Západným dištriktom ECAV na Slovensku.
- V dňoch 30. septembra – 1. októbra 2021 sa v Poprade konala Školská konferencia ECAV.
- V dňoch 25. – 27. októbra 2021 sa konala Teologická konferencia v Poprade.
- 13. novembra 2021 sa konali kantorské kurzy v Očovej.
- Seniorálny konvent nášho Zvolenského seniorátu bol pre známe dôvody odsunutý na celkom netradičný termín a konal sa 7. augusta 2021 v chráme Božom v Ponikách. Zvesťou slova Božieho poslužil brat farár Michal Zajden z Radvane. (Kon)seniorská správa o živote Zvolenského seniorátu bola založená na biblickom texte zo 133. Žalmu, verše 1 – 3. Konvent zvolil aj niektorých predstaviteľov a funkcionárov: za seniorálnych presbyterov z radov ordinovaných: Mgr. Petra Kevického a Mgr. Slávku Košťalovú, za delegáta na dištriktuálny konvent z radov ordinovaných Mgr. Daniela Košťala, za náhradných delegátov na dištriktuálny konvent z radov neordinovaných: Ing. Natašu Bardelčíkovú a Mgr. Boženu Schniererovú. Na konvente bol prijatý novelizovaný štatút Zvolenského seniorátu, neskôr schválený aj dištriktuálnym presbyterstvom ZD ECAV na Slovensku.

Duchovný a hospodársky život Zvolenského seniorátu

Personálne obsadenie v senioráte

Už druhý rok je Zvolenský seniorát bez seniora. Nepriaznivá epidemická situácia nedovolila rozbehnúť proces volieb. Seniorát tak aj naďalej viedlo predsedníctvo v zložení: Mgr. Jozef Pácek, konsenior Zvolenského seniorátu a RNDr. Viera Kadlecová, seniorálna dozorkyňa, ktorí sú zároveň štatutárnymi zástupcami seniorátu. Aktuálne je práve v čase konania tohtoročného seniorálneho konventu rozbehnutý proces volieb seniora. Ak prebehne všetko podľa seniorálnym presbyterstvom schváleného harmonogramu volieb, v auguste budeme mať seniorea.

13. decembra bola na žiadosť presbyterstva Zvolenského seniorátu a v zmysle platných CPP do funkcie administrátora – predsedu Vnútromisijného výboru ZVS ECAV na Slovensku menovaná predsedníctvom Západného dištriktu ECAV na Slovensku sestra Mgr. Andrea Valentová.

Aktuálne je od marca 2022 uvoľnená funkcia seniorálneho právneho zástupcu, ktorému skončilo šesťročné funkčné obdobie.

V minulom roku bol v našom senioráte administrovaný iba jeden cirkevný zbor, a to dlhodobo Horná Lehota z Mýta pod Ďumbierom. Kňazské stanice v ostatných cirkevných zboroch sú plne obsadené, kaplánske z dôvodu nízkeho počtu kaplánov v cirkvi obsadené nie sú.

Vo funkciách štatutárnych zástupcov a zborových dozorcov cirkevných zborov nášho seniorátu prijali povolanie slúžiť na vinici Pánovej cirkvi, či už opätovne, alebo po prvýkrát títo bratia a sestry:

- Zuzana Šantová, administrátorka zborového dozorca CZ ECAV Očová
- Peter Weis, zborový dozorca CZ ECAV Kremnica
- Anna Janovicová, zborová dozorkyňa CZ ECAV Ostrá Lúka

Zasadnutí, ktoré sa týkali volieb zborových dozorcov, sa spolu so mnou zúčastňovala aj seniorálna dozorkyňa sestra Viera Kadlecová. V prípade mojej neprítomnosti ma zastupovali kolegovia v službe zo seniorátu, v niektorých administratívnych veciach mi pomohol brat Daniel Duraj. Všetkým mojím kolegom a ostatným spolupracovníkom srdečne ďakujem za akúkoľvek pomoc a spoluprácu.

Bohoslužobný život

Aj do správy o bohoslužobnom živote seniorátu, ktorú spracoval brat farár Daniel Duraj, sa premietli pre cirkev nepriaznivé a nelichotivé dôsledky pandémie. Autor správy konštatuje, že ani v „čase otvorených kostolov“ nie sú štatistické čísla potešujúce: „Pociťujeme, že najmenej tretina pravidelných návštevníkov sa už nevrátila.“ Správa je založená na biblickom texte, kde čítame slová Pána Ježiša Krista: „*Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier život kladie za ovce. Nájomník a ten, čo nie je pastier, a ovce nie sú jeho, (keď) vidí prichádzať vlka, opúšťa ovce a uteká, a vlk ich chytá a rozháňa; nájomník uteká, pretože je nájomník, a nedbá o ovce. Ja som dobrý pastier: poznám svoje a mňa poznajú moje, ako ma pozná Otec, aj ja poznám Otca, a život kladím za ovce.*“ (J 10, 11 – 15)

Br. farár Duraj vo svojej správe adresuje kritiku do vlastných radov, medzi farárov, seniorov, biskupov... Áno, v niektorých prípadoch sme skutočne mohli pre veriaciach urobiť viac. Situácia však nebola jednoduchá pre nikoho z nás. Ani pre veriaci ľud, ani pre tých, ktorí ľud majú viesť, chrániť ho, dbať oň, stáť pri ňom. Najmä v čase, keď boli kostoly zatvorené, či platili výrazné kapacitné obmedzenia na zamedzenie šírenia koronavírusu. Azda najvýraznejšie sa dušpastierstvo ukázalo počas vianočných sviatkov, kedy hlavne na Štedrý večer prúdila do chrámov na bohoslužby davy ľudí. Tak sme na to boli zvyknutí, ale ukázalo sa, že pandémia skresala aj počty tých, ktorých zvykneme označiť ako „ročiaci“. A žiaľ, áno, stalo sa aj to, že niektoré cirkevné zbory, resp. predsedníctva cirkevných zborov svoje chrámy zatvorili, a to nielen na Štedrý večer, ale na všetky sviatočné dni! Osobne som bol z toho sklamaný a rozčarovaný. Kto úprimne chcel, komu na „ovciach“ a ich duchovnej pastve skutočne záležalo, dokázal sa vysporiadať s danou situáciou. Boli kňazi nášho seniorátu, ktorí vo svojich zboroch vykonali štedrovečerné služby Božie aj päťkrát a viac. To sú pastieri, nie nájomníci, ktorí pri prvej možnosti utekajú od oviec a nedbajú o ne. Áno, tvrdá kritika. Nezostáva nám iné, ako vyznávať tak, ako nás tomu učí náš Pán a Majster: „Neužitoční služobníci sme!“ (L 17, 10)

So situáciou sme sa pasovali obdobne ako v roku 2020. Niektorí priamo streamovali celé služby Božie prostredníctvom YouTube kanálov, Facebookov, iní nahrávali vopred či už celé služby Božie, alebo len zamyslenia, pobožnosti, príp. iné a prostredníctvom YouTube kanálov prinášali evanjelium a duchovné posolstvá do mnohých rodín a domácností. Niektorí viedli dokonca aj biblické hodiny prostredníctvom online komunikačných platforiem ZOOM, GOOGLE MEET a pod. V online priestore sa uskutočnilo aj niekoľko stretnutí mládeže a dorastu, ktoré organizačne zastrešil br. farár Daniel Duraj. Aj Spoločenstvo evanjelických žien, konkrétne ženy z kremnického cirkevného zboru sa online formou zapojili do Svetového dňa modlitieb a pripravili krásnu online bohoslužbu, zdieľanú prostredníctvom

YouTube kanála „ECAV Kremnica“. Taktiež presbyteri nášho seniorátu sa stretli online na nezáväznom stretnutí prostredníctvom aplikácie ZOOM.

Popri ovládnutí online priestoru a využití ďalších vymožeností modernej doby, ktorá nám v istom zmysle veľmi pomohla, vznikla potreba zaujímať sa o tých skôr narodených, resp. tých, ktorí nemajú prístup k internetu. Aj to sa dalo zvládnuť a mnohí nezaváhali a pripravovali kázne, zamyslenia, povzbudená, najrôznejšie pozdravy pre tých, ktorých doba ubíjala na duchu, a ktorí to tak veľmi potrebovali vo svojej osamelosti najmä v časoch choroby či povinnej karantény. Všetko to sa ku nim dostalo nielen prostredníctvom E-mailovej schránky, ale aj fyzicky a adresne do schránok domov a bytov. Myslím, že každá snaha popasovať sa so situáciou, si zaslúži pozornosť a vďaku. Vďaka za všetkých, ktorí vynaložili maximálne úsilie, aby boli dobrými pastiermi a vďaka všetkým, ktorí boli pastierom nápomocní.

Štatistické údaje a čísla, ktoré sa týkajú návštevnosti služieb Božích, klesajú. Je viac ako jasné, že primárnym dôvodom je pandémia, ale nie je to len ona. Je to aj naša pohodlnosť, nezáujem o veci Božie, ľahostajnosť, neochota slúžiť prameniaca možno z naštrbených vzťahov či z dávnejšieho sklamaní... Potešujúce sú však iné čísla. Vlastne chcem veriť, že to nie sú iba čísla. Ale že za týmito číslami sa skrývajú konkrétni ľudia so záujmom niekam patriť. Že sú to ľudia s úprimným záujmom nechať sa viesť a nasledovať Pána Ježiša Krista. A tým by sme mali venovať mimoriadnu pozornosť. Sú to pokrstení, ktorých bolo v našom senioráte v roku 2021 o 18 viac ako v roku 2020. Sú to konfirmovaní, ktorých bolo medziročne viac až o 90. Sú to taktiež mladé rodiny, tí, ktorí vstúpili do manželských zväzkov a ktorých bolo v našom senioráte vlani o 5 viac ako predvlani. Venujme im svoju pastorálnu pozornosť a starostlivosť, a veďme ich za Kristom, k láske k Bohu, k blížnemu i Kristovej cirkvi. Zapájajme ich do cirkevno-zborového života. Aby sa aj dnes pri nás naplnilo slovo Písma: „Z tých, ktorých si mi dal, nestratil som ani jedného.“ (J 18, 9)

Bohoslužobný a cirkevno-zborový život v cirkevných zboroch seniorátu bol ochudobnený o mnohé misijné podujatia. To musíme znova a znova skonštatovať, a znovu je príčinou pandémie COVID – 19. O väčšine zrealizovaných aktivít a podujatí píše zboroví farári vo svojich výročných kňazských správach, ktoré odzneli na jednotlivých zborových konventoch. Dovoľte však vybrať aspoň niektoré, ako inšpiráciu a motiváciu pre iných...

- zborové dni a stretnutia v cirkevných zboroch: Banská Bystrica, Brezno, Horná Mičiná (venovaný Andrejovi Sládkovičovi), Kremnica
- letné biblické tábory pre deti, dorast, konfirmandov, či mládež v rôznych formách v cirkevných zboroch: Banská Bystrica, Banská Bystrica – Radvaň, Brezno, Dobrá Niva, Hronsek, Ľubietová, Kremnica, Ostrá Lúka, Horná Mičiná spolu s Ponikami, Mýto pod Ďumbierom, Slovenská Ľupča, Zvolenská Slatina
- konfirmačné sústreďenie v Banskej Bystrici
- párty pre deti, dorast, konfirmandov a pod. v cirkevnom zbore Dobrá Niva
- športové stretnutia (Poniky – hokejbalový turnaj)
- vysielanie služieb Božích každú nedeľu a sviatok prostredníctvom internetového rádia Slobodný vysielateľ z cirkevného zboru Banská Bystrica – Radvaň
- rodinný tábor v cirkevnom zbore Banská Bystrica – Radvaň
- zborové výlety v cirkevných zboroch Badín (Gemery), Kremnica (po Európskych mestách reformácie), Hronsek (stretnutie artikulárnych zborov v Súľove), Slovenská Ľupča
- koncerty v cirkevných zboroch Banská Bystrica, Mýto pod Ďumbierom, Kremnica, Zvolenská Slatina
- návčiky a sprevádzanie chvál hudobnými skupinami Obed-Edom a Obed-Edom junior v Banskej Bystrici – Radvani

Netradičné a zaiste výnimočné boli misijné služby Božie vo Val'kovni (CZ Brezno), a takisto služby Božie na Poďakovanie za úrody zeme vo farskej záhrade v cirkevnom zbere Zvolenská Slatina. Na povzbudenie mnohým môže byť i fungujúca modlitebná skupinka v Ľubietovej.

Vo viacerých cirkevných zboroch si pripomenuli významné osobnosti: Brezno (farár, dramatik, superintendent Ján Chalupka), Horná Mičiná (farár Ján Chalupka), Hrochoť (farár, spisovateľ Andrej Sládkovič), Kremnica (farár D. M. Fakla), Zvolen (farár, biskup Rudolf Košťál).

Cirkevný zbor Kremnica si v rámci Evanjelických cirkevných dní v Kremnici pripomenul 500. výročie svojho vzniku spolu s ďalšími významnými výročiami: 485. výročia konania prvej synody, 195. výročie posviacky chrámu Božieho, 135. výročie oltárneho obrazu v chráme od maliara Vojtecha Angyala.

V Mýte pod Ďumbierom si pripomenuli 200. výročie od začiatku stavby chrámu Božieho.

Služby Božie za účasti konseniora, resp. seniorálneho predsedníctva sa konali najmä pri príležitosti zasadnutí volebných konventov (Žiar nad Hronom, Ostrá Lúka).

Chcem poďakovať všetkým kolegom v oltárnej službe, ktorí ste vynaložili maximálne úsilie a keď sa dalo, rôznymi podujatiami pre všetky vekové kategórie ste usporiadali mnohé aktivity, pripravili slávnosti pre povzbudenie a rast viery veriacich v cirkevných zboroch. Vďaka za váš zápas prinášať evanjelium Pána Ježiša Krista v neľahkých časoch. Vďaka za to, že ste naplňali slovo Písma: „zvestuj slovo, buď pohotový vhod-nevhod, presvedčaj, karhaj, napomínaj so všetkou trepezlivosťou a poučovaním.“ (2 Tim 4, 2) Vďaka patrí v neposlednom rade aj tým, ktorí vám pomáhali, utrhli si kus zo svojho voľného času, aby poslúžili svojimi schopnosťami a technicky zabezpečili všetky online vysielania, alebo pomohli pri roznášaní kázni a pozdravov na adresy domov a bytov. Myslím, že vo väčšine prípadov nám situácia ukázala, čo v praxi znamenajú biblické slová: „Lebo ako v jednom tele máme mnoho údov, ale všetky údy nevykonávajú tú istú činnosť, tak aj my mnohí sme jedno telo v Kristovi, jednotlivo však sme si navzájom údmi.“ (R 12, 4n) A tak tomu má v spoločenstve cirkvi byť. Kiežby nám všetkým v cirkvi, ordinovaným i neordinovaným, toto vedomie zostalo v srdciach do ďalších rokov ako pozitívum zo všetkého negatívneho, čo sme prežili!

Vnútromisijná práca

Len veľmi opatrne sme na seniorálnom vnútromisijnom výbore plánovali misijnú činnosť. Ako už bolo konštatované, bohoslužobný a cirkevno-zborový život sa začal pomaly rozbiehať až niekedy v máji 2021. Na rozbehnutie seniorálnych akcií a podujatí bolo neskoro, nakoľko sa schyľovalo k letným prázdninám a časom dovoleníek. Podarilo sa však uskutočniť jedno stretnutie mládeže na Urpíne spojené s prechádzkou a duchovným programom. Po prázdninách sa podarilo uskutočniť plánované turistické stretnutie s výstupom na vrch Sitno, kde sme za krásneho počasia prežili v spoločenstve bratov a sestier požehnané chvíle v chráme Božej prírody. Konal sa aj mládežnícky výlet do Badínskeho pralesa, ktorý bol náhradou za plánovanú konfivíkendovku. Na jeseň sa situácia s ochorením COVID 19 začala rapídne zhoršovať a z ďalších plánovaných seniorálnych podujatí sa uskutočnil iba kantorský kurz v Očovej. Vďaka však Pánu Bohu aj za to málo, čo sa podarilo.

Podrobnejšie sa vnútromisijným aktivitám nášho seniorátu venuje sestra Andrea Valentová, administrátorka predsedu vnútromisijného výboru ZVS ECAV, vo svojej výročnej správe.

Náboženská výchova

„Priebežne aktualizované opatrenia Školského semaforu zasiahli do vyučovacieho procesu najmä po praktickej stránke v závislosti od prezenčného alebo dištančného spôsobu výuky“, konštatuje vo svojej správe školská dekanka Mgr. Renáta Rényeiiová. Žiaci a študenti trávili podstatnú časť svojho štúdia vzdelávania za počítačmi, bez osobného a sociálneho kontaktu. Potešením je medziročný vzrast žiakov

navštevujúcich náboženskú výchovu, aj keď len o 34 žiakov. Viem, že každý robí maximum pre to, aby bolo čo najviac žiakov na školách vedených aj duchovne. Veľkú úlohu, pochopiteľne, zohráva aj rodinné prostredie, z ktorého žiaci a študenti pochádzajú.

Viac o konkrétnostiach v oblasti náboženskej výučby v senioráte je podrobne spracované vo vyššie spomenutej správe školskej dekanke.

Pastorálna starostlivosť a diakonická služba

V roku 2021 sme sa trochu viac osmelili ísť smerom k ľuďom do ich príbytkov, rodín a domácností. S nadšením sme pred Veľkou nocou prijali správu o pomalom uvoľňovaní prísnych protiepidemiologických opatrení. Služby Božie sa síce ešte konať nemohli, no povolená a odporúčaná bola zatiaľ len individuálna duchovná starostlivosť. Pýtal som sa vtedy sám seba: A bola táto služba vôbec niekedy zakázaná? Myslím si, že každý z farárov mohol ísť do rodiny, ak rodina prejavila záujem, poslúžiť slovom evanjelia, povzbudiť modlitbou a pekným slovom, a takisto prislúžiť aj Večeru Pánovu... Bolo našou dušpastierskou povinnosťou navštevovať chorých, trpiacich, zomierajúcich, osamelých, ubitých duchom... Veriaci nás potrebovali. Vďaka každému, kto sa nebál a šiel; kto počul hlas Pánov podobne ako prorok Izaiáš: „A počul som hovoriť hlas Pánov: Koho pošlem a kto nám pôjde? Nato som povedal: Tu som ja, pošli mňa!“ (Iz 6, 8)

Ako je dôležitá misijná práca, či pastorálna starostlivosť, neodmysliteľnou súčasťou života cirkvi je diakonia, praktická služba lásky pomoci bližnému. Pán Ježiš Kristus nás posielal do tejto služby, keď hovorí: „Tak sviet' vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli dobré skutky a velebili vášho Otca, ktorý je v nebesiach.“ (Mt 5, 16) Žiaľ, len v máloktovej výročnej kňazskej správe je venovaný priestor aj tejto práci a službe. Povzbudzujem vás k tomu, bratia a sestry v oltárnej službe, ale aj všetkých ostatných!

Vďaka vám, ktorí ste našli odpoveď na otázku: „A kto mi je bližný?“ (L 10, 29b) a v ťažkých časoch ste nemysleli iba na seba a svoje rodiny, ale aj na bratov a sestry, mladých i starých, veriacich i neveriacich, priateľov i nepriateľov... Práve v čase konania tohto konventu ste niektorí na otázku: „A kto mi je bližný?“, odpovedali tým, že ste prichýlili na fary, do zborových domov ženy a deti utekajúce pred hrôzami vojny na Ukrajine. Nepýtali ste sa kto za čo môže, kto čo urobil, alebo neurobil, neriešili ste... Videli ste utrpenie nevinných, slabých, zraniteľných... V tých, ktorí utekali do cudzieho sveta, nevediac kam a ku komu, ste spoznali svojho bližného. Obdiv a vďaka vám! Nech vám Pán Boh vo všetkom aj ďalej pomáha a vašu lásku a službu milosťou a požehnaním hojne opláca!

V roku 2021 sa do projektu „*Kolko lásky sa zmesí do krabice od topánok*“ opätovne zapojil iba cirkevný zbor Kremnica a prispel tak k radostným Vianociam deťom v Srbsku. V cirkevnom zbore Zvolen je zriadené a funguje Centrum zborovej pomoci. Vo veľkej miere sa starali o tých, ktorí potrebovali pomoc druhých (rozdávanie ošatenia, nákupy, roznášanie pozdravov k narodeninám starších členov zboru, distribúcia doplnkov a vitamínov...). Diakonickú službu v cirkevných zboroch v prevažnej miere zabezpečuje Spoločenstvo evanjelických žien. Živo toto spoločenstvo pracuje v cirkevných zboroch Kremnica a Zvolen. Viac sa o práci tohto spoločenstva dozviete zo správy koordinátorky Spoločenstva evanjelických žien nášho seniorátu Mgr. Lívie Mojzsisovej.

Charakter organizovanej diakonickej služby má Centrum zborovej diakonie Kanaán v Banskej Bystrici. Kňazi konajú pastorálnu starostlivosť v nemocniciach v Banskej Bystrici, v Žiari nad Hronom i vo Zvolene. Brat farár Jozef Pacek koná pastorálne návštevy aj v Psychiatrickej nemocnici profesora Matulaya v Kremnici. Na území seniorátu funguje aj domov pre matky s deťmi, ktoré duchovne zaopatruje brat farár Daniel Duraj. Ďalej sa pravidelná pastorálna starostlivosť koná v CZ Kremnica (pobožnosti v DSS Kremnica, Žiar nad Hronom, Janova Lehota, Ladomerská Vieska), CZ Ľubietová (návštevy v hospici, zariadenie soc. služieb Strom v Strelníkoch, hospic Ľubietová), CZ Slovenská Ľupča (návštevy v DSS), CZ Zvolen (návštevy v domovoch dôchodcov). Všetky návštevy v nemocniciach, pobožnosti v rôznych zariadeniach sociálnej pomoci boli počas celého roka závislé od vývoja epidemickej situácie.

Činnosť seniorálneho presbyterstva

Šesťročné volebné obdobie skončilo dvom seniorálnym presbyterom z radov ordinovaných: br. Mgr. Petrovi Kevickému a br. Mgr. Danielovi Košťalovi. Mgr. Daniel Košťal bol vo funkcii seniorálneho presbytera už dve volebné obdobia a v zmysle platných CPP nemohol byť ďalej do tejto funkcie volený. Na minuloročnom seniorálnom konvente boli zvolení dvaja seniorálni presbyteri: do druhého volebného obdobia br. Mgr. Peter Kevický a do prvého sestra Mgr. Slávka Košťalová.

Seniorálne presbyterstvo v roku 2021 zasadalo prezenčne celkom dvakrát, v čase tvrdého lockdownu sa presbyteri stretli jedenkrát online na nezáväznom stretnutí. Na prvom stretnutí sa presbyterstvo primárne venovalo príprave seniorálneho konventu a na druhom záležitostiam a žiadostiam cirkevných zborov seniorátu. Zasadnutiam spolu so mnou predsedala seniorálna dozorkyňa Zvolenského seniorátu ECAV na Slovensku RNDr. Viera Kadlecová. Chcem sa poďakovať nielen za jej službu a prácu, ale aj za jej láskavosť a ústretovosť, korektnú spoluprácu a priateľstvo.

Zasadnutiam seniorálnych presbyterstiev v roku 2021 sa bližšie venuje správa sestry Renáty Rényeiovej.

Hospodárenie

Hospodárenie vo všetkých cirkevných zboroch ECAV na Slovensku v značnej miere ovplyvnil synodou v októbri 2020 prijatý ústavný zákon č. 2/2020, ktorým bol zriadený Fond finančného zabezpečenia ECAV (ďalej len FFZ). Synoda zároveň schválila spôsob výpočtu a výšku príspevkov pre cirkevné zbory na rok 2021. V zmysle §6 Zákona č. 2/2020 je finančné prostriedky fondu možné použiť iba na:

- platy duchovných – v súlade so Zásadami o odmeňovaní duchovných,
- programové ciele organizované ECAV a dištriktmi – rozpočtované na konkrétnu udalosť. Príspevok na programové ciele schvaľuje Generálne presbyterstvo na základe predloženého rozpočtu príslušnou COJ.

Synoda ECAV 3. júla 2021 prijala Štatút Fondu finančného zabezpečenia, ktorým stanovila pravidlá pre vyplácanie nenárokovateľnej časti mzdy duchovných ECAV a zároveň schválila aj Platové tabuľky odmeňovania duchovných, v zmysle ktorých sa začala duchovným s účinnosťou od 1.7.2021 vyplácať nenárokovateľná časť mzdy (príspevok) z FFZ podľa podmienok stanovených štatútom (t. j. tým duchovným, ktorých CZ majú uhradené všetky predpísané splátky do FFZ). Štatút FFZ zároveň stanovil, že na programové ciele (misijné, vzdelávacie a iné aktivity) môžu byť použité finančné prostriedky do výšky 10% zostatku fondu v predchádzajúcom roku (t. j. nie z celkového objemu prostriedkov fondu v danom roku, ale iba zo zostatku ku koncu predošlého roka).

Všetky cirkevné zbory boli v zmysle cirkevného zákona povinné prispievať do Fondu od začiatku roka 2021, napriek tomu, že bol do veľkej miery zasiahnutý pandemiou. V našom senioráte do tohto fondu odviedli predpísané platby v plnej výške všetky cirkevné zbory, s výnimkou CZ Zvolen. Väčšina cirkevných zborov získavala finančné prostriedky na tento účel navýšením ročného cirkevného príspevku.

Seniorát, aj „vdďaka“ pandémie hospodáril veľmi slušne. Keďže väčšina plánovaných podujatí nebola zrealizovaná, ušetrili sa nemalé finančné prostriedky. Finančný majetok seniorátu sa v priebehu roka podarilo navýšiť o ďalších viac ako 3.000,- EUR. Konkrétne čísla uvádza vo svojej správe sestra Anna Pavlíková, predsedníčka hospodárskeho výboru ZVS.

Z hospodársko-investičných aktivít by som chcel spomenúť cirkevné zbory, v ktorých v minulom roku akýmkoľvek spôsobom zveľadili svoj majetok:

- generálna oprava a rekonštrukcia fary v Badíne
- oprava fasády kostola v Banskej Bystrici – Radvani
- výmena hodinového stroja na veži kostola v Brezne s opravou mechanizmu odbíjania času
- rozbehnutie prác na kostole vo Vaľkovni (CZ Brezno)

- oprava a očistenie zábradlia na strope pod chórmí a kazateľnice v chráme Božom v Hornej Lehote
- drenáž farskej budovy v Hornej Mičinej
- nové schody do kostola v Hrochoti
- oprava strechy zvonice a ochranných striešok zvonice v Hronseku
- reštaurovanie fasády kostola v Kremnici a výmena dlažby v interiéri kostola v Kremnici, vybudovanie altánku vo farskej záhrade v Kremnici
- elektrifikácia zvonov vo zvonici v Zolnej (CZ Očová)
- náter strechy kostola v Slovenskej Lupči
- generálna oprava zvonice v Kašovej Lehôtke (CZ Zvolen)
- výmena strechy na cirkevno-zborovom dome a zmodernizovanie zborovej miestnosti na fare vo Zvolenskej Slatine

Viacere hospodárske aktivity cirkevných zborov boli poznačené pandémiou a s ňou súvisiaci nižší výber finančných prostriedkov, najmä na oferách, keďže služby Božie sa buď nekonali vôbec, alebo s obmedzením kapacitných možností. Citeľný vplyv na hospodársku oblasť života cirkevných zborov mal aj vyššie spomínaný odvod nemalých finančných prostriedkov do Fondu finančného zabezpečenia. Zbory tieto odvody pociťujú ako príliš vysokú záťaž, čo sa v budúcnosti odrazí ešte viac na znížení investícií najmä do opráv cirkevných majetkov, príp. to budú ešte vážnejšie, možno aj existenčné dôsledky.

To, čo sa zrealizovať podarilo, bolo predovšetkým vďaka dotáciám v pôsobnosti Ministerstva kultúry SR, program „Obnovme si svoj dom“, alebo dotačná podpora Banskobystrického samosprávneho kraja, ktorý v ostatných rokoch značne pomáha nielen pri obnove kultúrneho dedičstva, ale podporuje napríklad aj činnosť letných denných, aj pobytových biblických táborov a misijnú činnosť. Mnoho finančných obetí prinášajú aj veriaci z cirkevných zborov formou zbierok, milodarov, či odpracovaním množstva brigádnických hodín. Niektoré cirkevné zbory (Kremnica) využívajú aj ponuky Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a cez rôzne projekty „zamestnávajú“ obyvateľov miest a obcí bez akýchkoľvek, alebo len zanedbateľných finančných výdavkov. Za všetku snahu pracovať a slúžiť pre Pána a Jeho cirkev, za všetky obete, ktoré kedy kto priniesol, patrí aj dnes jedna veľká vďaka; úprimná vďaka za zveľaďovanie dedičstva našich otcov, aby bolo zachované pre budúce generácie. Aj to totiž patrí do širokého okruhu toho, čo znamená smieť žiť pre Krista: „Smieť žiť pre Krista, kým trvá deň, no, i keď žiaľny zapadol tieň, vždy smieť Mu slúžiť a neochabnúť, tú milosť verným Boh dáva len.“ (ES 475)

Aktivity konseniora

- 21.2. – online stretnutie predsedníctva ECAV, predsedníctiev Východného a Západného dištriktu s predsedníctvami seniorátov ECAV na Slovensku
- 25.3 – online nezáväznú stretnutie presbyterov Zvolenského seniorátu
- marec – online pašiové služby Božie (Smrtná nedeľa, Kvetná nedeľa a Veľký piatok) v spolupráci s EVG BB /Banská Bystrica/
- 14.6. – SPK /Hronsek/
- 21.6. – kandidačné zborové presbyterstvo /Kremnica/
- 24.6. – kontrola hospodárenia ZVS /Mýto pod Ďumbierom/
- 1.7. – Seniorálne presbyterstvo /Badín/
- 2.7. – Kandidačná porada /Trenčianske Teplice/
- 3.7. – Synoda ECAV /Trenčianske Teplice/
- 11.7. – Volebný konvent /Žiar nad Hronom, CZ Kremnica/
- 16.7. – online kandidačné zborové presbyterstvo /Ostrá Lúka/
- 25.7. – dištriktuálny konvent ZD ECAV /Senec/
- 7.8. – seniorálny konvent Zvolenského seniorátu ECAV /Poniky/
- 8.8. – volebný konvent /Ostrá Lúka/

10.-11.9 – Synoda ECAV /Trenčianske Teplice/

11.9. – SPK /Banská Bystrica/

15.9. – Turistické stretnutie /Sitno/

19.9. – slávnostné služby Božie pri príležitosti 200. výr. od zač. stavby kostola /Mýto pod Ďumbierom/

11.10. – SPK /Brezno/

8.11. – SPK /Ostrá Lúka/

Záver s pod'akováním

Milí bratia, milé sestry, vážení konventuáli!

Z výročných kňazských správ zborových a námestných farárov pôsobiacich vo Zvolenskom senioráte ECAV na Slovensku, sa dá vyčítať všeličo: pozitívne i negatívne; dobré i zlé, povzbudivé i frustrujúce, obohacujúce a inšpirujúce, ale aj nevydávajúce zrovna najlepšie svedectvo. Možno je to len uhol pohľadu a čokoľvek som v tejto správe napísal, môže ktokoľvek z vás vidieť trochu inak. Rok 2021, ktorý dnes hodnotíme, nás, aj našu prácu a službu postavil do celkom iného svetla. Ukázal to dobré, ale zároveň aj to zlé v nás. Chaotické nariadenia Vlády Slovenskej republiky a nejasné a neustále sa meniace pravidlá súvisiace so zápasom proti šíreniu akútneho respiračného syndrómu zvaného SARS-CoV-2, všeobecná nedôvera voči autoritám, očkovacia politika, povinné testovanie a mnoho ďalšieho rozdelilo spoločnosť, cirkev nevyvímajúc. V niektorých kňazských správach zaznieva kritika nielen svetskej, ale aj cirkevnej vrchnosti, ktorá mlčala, keď sa mala zastáť veriacich a trvať na otvorených kostoloch a na tom, aby sa veriaci mohli aj počas pandémie slobodne v chrámoch stretávať. Rozdeľovanie na proti COVID-u 19 očkovaných a neočkovaných do vzájomných vzťahov veriacich neprinieslo nič pozitívne, skôr len ďalšie a ďalšie dilemy a v nejednom prípade vznikali aj konfliktné situácie.

Štatistické údaje za rok 2021 nie sú celkom relevantné. Ale už dnes je viac ako jasné, že všetky okolnosti majú a budú mať dlhodobé, ak nie trvalé následky aj na spoločenstvo cirkvi a vzájomné medziľudské vzťahy v nej. A ak sme si priali, že by sa to celé už konečne skončilo a nič horšie nás nepostihlo, aktuálne udalosti v súvisi s rozpútaním vojnového konfliktu na Ukrajine nás právom znepokojujú. Na druhej strane s úžasom sledujeme nový zápas: zápas o zachovanie dobra, ľudskosti, kresťanskosti. Ruský útok na nášho východného suseda treba odsúdiť ako podlý akt agresie bez precedentu v modernej histórii Európy. Aj vojna v nás ľuďoch odkrýva to najhoršie, ale zároveň paradoxne aj to najlepšie v nás. Drvivá väčšina Slovenska sa v ostatných týždňoch zomkla, srdcia Slovákov sa zapálili pre pomoc ľuďom utekajúcich pred hrôzami vojny a zmiernenie utrpenia priamo na Ukrajine. Áno, priatelia, aj k tomu sme ako kresťania povolaní. Pomáhajme aj naďalej, kde treba, vytrvajte v modlitbách! Lebo niet inej zbrane, ktorú by sme mohli vziať do rúk a postaviť sa na stranu spravodlivosti, lásky, pokoja..., než je práve modlitba. Tento svet potrebuje naše modlitby! Potrebujú ju Ukrajinci a všetky ostatné národy sveta, kde zúria vojny a vojnové konflikty, kde trpia nevinní ľudia, malé deti, matky, ženy..., kde v tisícoch zomierajú muži, chlapi, manželia, otcovia...

Milí bratia, milé sestry, keď sa tak obzerám za tým, čo všetko sme v uplynulom roku prežili, čím všetkým sme si prešli, prichádzajú mi na myseľ slová proroka Jeremiáša, ktorý s pokorou a s pokáním vyznáva: „Ak naše viny svedčia proti nám, zasiahni, Hospodine, pre svoje meno, lebo nesčíselné sú naše odpadnutia; proti Tebe sme zhrešili. Ty, nádej Izraela, záchrana jeho v čase súženia, prečo si ako cudzí v krajine a ako pútnik, čo sa uchýľuje len na nocľah? Prečo si ako človek v rozpakoch, ako hrdina, ktorý nevládze pomôcť? Však Ty si uprostred nás, Hospodine, a Tvoje meno nosíme. Neopúšťaj nás!“ (Jer 14, 7 – 9). Jeremiáš videl okolo seba nevídanú skazu spôsobenú suchom v krajine. Jeruzalem bol plný mŕtvych a tí, ku ktorým sa ľud obracal o radu, kňazi a proroci, blúdili krajinou ako zmyslov zbavení. A tak sa znovu odvoláva na Božiu lásku, vyznáva pred Bohom hriech ľudu v nádeji, že Hospodin predsa nemôže svoj ľud nadobro zavrhnúť, zrušiť zmluvu uzavretú s tými, ktorých si sám vyvolil. Je presvedčený, že jedinou nádejou ťažko skúšaného ľudu, musí byť aj tak len sám Hospodin. Veď život človeka závisí len na Ňom, na Stvoriteľovi a Udržiavateľovi života a na Jeho nekonečnej milosti. Milosti, ktorá sa nekončí, ale obnovuje s každým novým ránom (Žalosp 3, 21n).

Nestráčajme nádej do budúcnosti, že nás náš dobrý Pán aj ďalej svojou milosťou a žehnaním povedie. Za všetko, čím nás viedol doteraz, dnes ďakujeme. Pretože ničím iným, iba úprimnou vďakou sa môžeme Pánu Bohu odmeniť za všetky Jeho dobrodenia. Vyznávajme dnes so žalmistom: „Čím sa odmením Hospodinovi za všetky Jeho dobrodenia voči mne? Pozdvihnem kalich spasenia a vzývať budem meno Hospodinovo.“ (Ž 116, 12n)

Prinášam teda Bohu obeť za všetko Jeho dobrodenie, i za vás všetkých, milí bratia a milé sestry, kolegovia a kolegyne, spolupracovníci a spolupútnici, a prepožičiavam si slová apoštola Pavla: „Predovšetkým ďakujem svojmu Bohu skrze Ježiša Krista za všetkých vás, že sa o vašej viere hovorí po celom svete.“ (R 1, 8) Ďakujem sestre seniorálnej dozorkyni Vierke Kadlecovej, spolu s ktorou úzko spolupracujeme a snažíme sa viesť seniorát ako najlepšie vieme. Vďaka za jej službu, za ľudský a empatický prístup. Ďakujem všetkým vám, ktorí hľadáte Božie kráľovstvo, ako nám to všetkým dáva na srdce Pán Ježiš Kristus, a ktorí sa už tu na zemi podieľate na jeho tvorbe. Ďakujem všetkým vám, ktorí slúžite vo svojich cirkevných zboroch i v našom Zvolenskom senioráte, a to neraz na úkor svojho voľného času, rodiny a záľub. Ďakujem za prácu a službu všetkým presbyterom Zvolenského seniorátu, predsedom a členom hospodárskeho, vnútromisijného a stavebného výboru, všetkým delegátom na dištriktuálny konvent a synodu. Ďakujem aj za našich najvyšších cirkevných predstaviteľov, ktorí cirkev Božiu vedú a spravujú. Modlime sa a vytrvajte v modlitbách aj za cirkev a jej predstaviteľov na všetkých úrovniach!

Som si istý, že si Pán Boh svoju cirkev ochráni a povedie aj v neistote dní, ktoré žijeme. Že keď sme tak v mnohom roztrhaní, On nás uzdraví, keď sa cítíme ubití, On nás obviaže (Oz 6, 1). Chcem vás povzbudiť slovami Pána Ježiša Krista: „Neboj sa, malé stádočko, lebo zaľúbilo sa vášmu Otcovi dať vám kráľovstvo.“ (L 12, 32) i slovami apoštola: „Pridržajme sa neochvejne vyznania nádeje, lebo verný je Ten, ktorý dal to zaslúbenie. A pozorujme sa vospolok, aby sme sa povzbudzovali k láske a dobrým skutkom. Neopúšťajme svoje zhromaždenia, ako niektorí majú vo zvyku, ale napomínajme sa, a to tým viac, čím viac vidíme, že sa približuje ten deň.“ (Žid 10, 23nn). Končím túto výročnú (kon)seniorskú správu za rok 2021 s nádejou, že prepáčite prípadné drobné nedostatky v nej, ako aj v celej mojej službe. Dovoľte mi celkom na záver vyznať spolu s prorokom Jeremiášom i spolu s vami: „**Však Ty si uprostred nás, Hospodine, a Tvoje meno nosíme. Neopúšťaj nás!**“ (Jer 14, 9b). Amen.

.....
Mgr. Jozef Pacek, konsenior Zvolenského seniorátu ECAV na Slovensku